

సంపూర్ణ-సంక్షిప్త-సమర్థ

CURRENT AFFAIRS గురుమ

తెలుగు మీడియం UPSC/TPPSC/APPSC అభ్యర్థులకు

21st September 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa telugu

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

21st September 2022

1. — ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని మూడు రాజధానుల గురించి:	3
(i) గురించి:	3
(ii) మూడు రాజధానులు ఎందుకు అవసరం:	3
(iii) ఈ ఆలోచనను ఆచరణలో పెట్టడం ఎందుకు సవాలుగా ఉంటుంది?	3
(iv) ఏ ఇతర భారతీయ రాష్ట్రాలు బహుళ రాజధానులను కలిగి ఉన్నాయి?	3
2. — నేషనల్ లాజిస్టిక్స్ పాలసీ వివరాలు:	4
(i) అవసరం:	4
(ii) లక్ష్యం:	4
(iii) కింది నాలుగు కీలకమైన జాతీయ లాజిస్టిక్స్ పాలసీ చర్యలు:	5
(iv) ప్రభుత్వం ద్వారా ఇతర కార్యక్రమాలు:	5
3. — కామన్వెల్త్ దేశాల గురించి:	6
(i) చరిత్ర:	6
(ii) కామన్వెల్త్ అంటే ఏమిటి?	6
(iii) రిపబ్లిక్‌లు మరియు రాజ్యాలు:	7
(iv) సమకాలీన యుగంలో కామన్వెల్త్ ఏ పనితీరును నిర్వహిస్తుంది?	7
(v) కామన్వెల్త్‌కు ఏం జరగబోతోంది?	7

4. — INS విక్రంత్ వివరాలు:	8
(i) భారతదేశానికి ప్రాముఖ్యత:	9
సంపాదకీయ విశ్లేషణ	10
1. సహకార ఫెడరలిజం:	10
(i) భారతదేశంలో కోఆపరేటివ్ ఫెడరలిజం పరిస్థితి:	10
(ii) లెజిస్లేటివ్/అడ్మినిస్ట్రేటివ్:	10
(iii) ఆర్థిక:	10
(iv) అదనపు అంశాలు:	10
(v) సహకార సమాఖ్య విధానంతో సమన్వయం:	10
(vi) ఫెడరలిజం వాతావరణాన్ని మెరుగుపరచడం:	11
2. సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం:	12
(i) గురించి:	12
(ii) సామాజిక ప్రజాస్వామ్యాన్ని సిద్ధాంతీకరించడం:	12
(iii) సోషల్ డెమోక్రాసీ వర్సెస్ డెమోక్రాటిక్ సోషలిజం:	13
(iv) సామాజిక ప్రజాస్వామ్య చరిత్ర:	13
(v) సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం విలువ:	14

1. — ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని మూడు రాజధానుల

గురించి:

GS II

అంశం → రాజ్యాంగ సంబంధిత అంశాలు

➤ సందర్భం:

- రాజ్యం ప్రకారం మూడు రాజధానులు ఉండాలనే రాష్ట్ర పరిపాలన సూచన చట్టవిరుద్ధం సభా సభ్యుడు జీవీఎల్ నరసింహ రావు , అమరావతి ఇప్పటికే ఎంపిక చేయబడి, ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఏకైక రాజధానిగా గుర్తించబడింది.

గురించి:

- జూలై 31, 2020న, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం AP వికేంద్రీకరణ మరియు అన్ని ప్రాంతాల సమగ్ర అభివృద్ధి చట్టం, 2020 మరియు AP రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి అథారిటీ (రద్దు) చట్టం, 2020ని ప్రకటించింది.
- ఈ శాసనం మూడు రాష్ట్రాల రాజధానులను కలిగి ఉండటం సాధ్యపడుతుంది.
- శాసనసభ రాజధాని: అమరావతి .
- విశాఖపట్నం కార్యనిర్వాహక రాజధాని.
- కర్నూలులో న్యాయం జరుగుతుంది.

మూడు రాజధానులు ఎందుకు అవసరం:

- ఒకే, అపారమైన మహానగరం అభివృద్ధికి వ్యతిరేకమని చెప్పుకుంటూనే రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలను పరిపాలన విస్మరిస్తుంది. మూడు రాష్ట్ర రాజధానులు ప్రతి ప్రాంతం సమాన శ్రేయస్సును అనుభవించేలా చూస్తాయి.

- ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని స్థలానికి సంబంధించి సిఫార్సులను అందించడానికి ఏర్పాటైన ప్రతి కమిటీకి వికేంద్రీకరణ అనేది ప్రధాన అంశం . వీటిలో జస్టిస్ బిఎన్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ, జిఎన్ ఆర్ ఏవో కమిటీ మరియు కె శివరామకృష్ణన్ కమిటీ ఉన్నాయి.

ఈ ఆలోచనను ఆచరణలో పెట్టడం ఎందుకు సవాలుగా ఉంటుంది?

- లాజిస్టిక్స్ మరియు కోఆర్డినేషన్ భయం: శాసన మరియు కార్యనిర్వాహక శాఖలు వేర్వేరు ప్రదేశాలలో ఉన్నందున, వాటి మధ్య సహకరించడం సవాలుగా ఉంటుంది. అదనంగా, ప్రభుత్వం దాని లాజిస్టిక్స్ వ్యూహానికి సంబంధించి ఎటువంటి సమాచారాన్ని వెల్లడించనందున అధికారులు మరియు సాధారణ వ్యక్తులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.
- ప్రయాణించిన దూరం మరియు ఖర్చులు: శాసనసభ రాజధానిగా పనిచేస్తున్న అమరావతి , కార్యనిర్వాహక రాజధానిగా పనిచేసే విశాఖపట్నం నుండి 400 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. అమరావతి , కర్నూలు మధ్య 370 కిలోమీటర్లు వేరు. పర్యటన యొక్క వ్యవధి మరియు ఖర్చు రెండూ గణనీయంగా ఉంటాయి.

ఏ ఇతర భారతీయ రాష్ట్రాలు బహుళ రాజధానులను కలిగి ఉన్నాయి?

- నాగ్ పూర్ మరియు ముంబై మహారాష్ట్ర యొక్క రెండు రాజధాని నగరాలుగా పనిచేస్తాయి (ఇందులో రాష్ట్ర అసెంబ్లీ శీతాకాల సమావేశాలు జరుగుతాయి) .
- హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాజధానులు సిమ్లా మరియు ధర్మశాల (శీతాకాలం).
- మూలం → ది హిందూ

2. — నేషనల్ లాజిస్టిక్స్ పాలసీ వివరాలు:

అవసరం:

GS II

అంశం → ప్రభుత్వ విధానాలు మరియు జోక్యాలు

➤ సందర్భం:

- కొత్త లాజిస్టిక్స్ పాలసీని, ముఖ్యంగా లాజిస్టిక్స్ పరిశ్రమ (ఎన్ఎల్పి)ని ప్రకటించినందుకు ఇండియా ఇంక్. ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించింది.
- చాలా కాలంగా ఎదురుచూస్తున్న రెగ్యులేటరీ ఫ్రేమ్వర్క్, విస్తారమైన కానీ విచ్ఛిన్నమైన జాతీయ లాజిస్టిక్స్ రంగంలోని ముఖ్యమైన నటులందరి డిమాండ్లకు సమాధానం ఇస్తుంది, ఇది సెప్టెంబర్ 17న ప్రకటించబడింది. కొత్త ఫ్రేమ్వర్క్ మొత్తం లాజిస్టిక్స్ ఖర్చులను తగ్గించడం మరియు అతుకులు లేని సహకారం కోసం ప్రక్రియలను ఆప్టిమైజ్ చేయడం, అలాగే ప్రోత్సహించడం వంటి వాటిని గట్టిగా నొక్కి చెబుతుంది. ఉద్యోగ కల్పన మరియు కార్మికుల నైపుణ్యాభివృద్ధి.
- 2022—2023 బడ్జెట్లో నేషనల్ లాజిస్టిక్స్ పాలసీని కూడా ప్రకటించారు.
- 2018 ప్రపంచ బ్యాంక్ లాజిస్టిక్స్ పనితీరు సూచికలో భారతదేశం 44వ స్థానంలో ఉంది.
- లాజిస్టిక్స్ ఈజ్ (లీడ్స్) 2021 ర్యాంకింగ్లో గుజరాత్ మొదటి స్థానంలో ఉంది .

- ఇతర పారిశ్రామిక దేశాలతో పోలితే, భారతదేశంలో రవాణా ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి (సుమారు 13—14% vs. 8%).
- భారతదేశ లాజిస్టిక్స్ మార్కెట్ చాలా ఛిన్నాభిన్నంగా మరియు సంక్లిష్టంగా ఉంది.
- ఇప్పటికే 22 మిలియన్ల మందికి పైగా ఉద్యోగులను కలిగి ఉన్న ఈ వ్యాపారం, తర్వాతి ఐదేళ్లలో సంవత్సరానికి 10.5% చొప్పున విస్తరిస్తుందని భావిస్తున్నారు.
- భారతదేశ అంతర్జాతీయ వాణిజ్యానికి వెన్నెముకగా ఉన్న లాజిస్టిక్స్ భారతదేశం యొక్క ఎగుమతులను మాత్రమే కాకుండా ఇతర వస్తువులు మరియు దేశాలను కూడా వైవిధ్యపరచడంలో సహాయపడుతుంది.
- ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో లాజిస్టిక్స్ రంగంలో 10% ఖర్చులను తగ్గించడం .
- ఉపాధి అవకాశాలను పెంచడానికి యువత నైపుణ్య స్థాయిలను పెంచండి.
- వస్తువుల సమర్థవంతమైన రవాణాను ప్రోత్సహించండి మరియు దేశవ్యాప్తంగా పారిశ్రామిక పోటీని తీవ్రతరం చేయండి.
- ప్రాసెస్ రీ-ఇంజనీరింగ్, డిజిటలైజేషన్ మరియు బహుళ-మోడల్ రవాణాకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

లక్ష్యం:

కింది నాలుగు కీలకమైన జాతీయ లాజిస్టిక్స్ పాలసీ

చర్యలు:

- డిజిటల్ సిస్టమ్ ఇంటిగ్రేషన్ (IDS)లో అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం, రహదారి రవాణా, రైల్వే, కస్టమ్స్ మరియు కస్టమ్స్ మంత్రిత్వ శాఖలతో సహా ఏడు వేర్వేరు ఏజెన్సీల నుండి అనేక వ్యవస్థలు ఉంటాయి.
- యూనిఫైడ్ లాజిస్టిక్స్ ఇంటర్ఫేస్ ప్లాట్‌ఫారమ్ (ULIP) యొక్క పర్యవసానంగా వేగంగా మరియు మరింత మృదువైన మెరుగైన కార్గో ప్రవాహం ఉంటుంది . అదనంగా, ఇది నిజ సమయంలో హైవేల్ సమాచారాన్ని ప్రసారం చేయడాన్ని ప్రారంభిస్తుంది.
- ULIP (నేషనల్ ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్) నిర్మాణానికి NICDC యొక్క లాజిస్టిక్స్ డేటా బ్యాంక్ ప్రాజెక్ట్ నుండి డేటా ఉపయోగించబడింది.
- ఈజ్ ఆఫ్ లాజిస్టిక్స్ (ELOG): చట్టాలను సరళీకృతం చేయడం ద్వారా లాజిస్టిక్స్ రంగం మరింత సరళంగా మారుతుంది.
- సిస్టమ్ ఇంప్రూవ్‌మెంట్ గ్రూప్ (SIG): క్రమ పద్ధతిలో అన్ని లాజిస్టిక్స్ సంబంధిత పనుల నుండి అడ్డంకులను త్రాక్ చేయడం మరియు క్లియర్ చేయడం.

- దేశం యొక్క 7,5000 కి.మీ తీరప్రాంతాన్ని మరియు 14,500 కి.మీ నావిగేబుల్ జలమార్గాలను ఉపయోగించడం సాగరమాల ప్రాజెక్ట్ యొక్క లక్ష్యం .
- రైల్వేలలో సరుకు రవాణా చేయడానికి మార్గాలు.
- ఇంతకుముందు, నేషనల్ లాజిస్టిక్స్ ఎఫిషియెన్సీ అండ్ అడ్వాన్స్‌మెంట్ ప్రొడిక్ట్‌బిలిటీ అండ్ సేఫ్టీ యాక్ట్ మల్టీమోడల్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ ఆఫ్ గూడ్స్ యాక్ట్, 1993 (MMTG) (NLEAPS) ని భర్తీ చేయవలసి ఉంది.

• మూలం → ది హిందూ

ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఇతర కార్యక్రమాలు:

- ఇప్పుడు, వాణిజ్య శాఖకు లాజిస్టిక్స్ విభాగం ఉంది.
- హిందుస్థాన్ గతి శక్తి కార్యక్రమం (సుమారు 84,000 కి.మీ. కొత్త రహదారుల నిర్మాణం).

3. — కామన్వెల్త్ దేశాల గురించి:

ప్రిలిమ్స్ నిర్దిష్ట అంశం

➤ సందర్భం:

- 70 సంవత్సరాలకు పైగా యునైటెడ్ కింగ్డమ్ను పాలించిన క్వీన్ ఎలిజబెత్ II యొక్క మరణం, బ్రిటిష్ రాచరికం యొక్క శకానికి ముగింపును సూచిస్తుంది, అలాగే ఆమె దేశాధినేతగా ఉన్న 14 కామన్వెల్త్ దేశాలకు ఒక మలుపు. ఎలిజబెత్ కాలం నుండి, ఈ దేశాల సామాజిక ఆర్థిక వాతావరణాలు గణనీయంగా మారాయి మరియు చాలా మంది రిపబ్లిక్లుగా మారాలని మరియు బ్రిటిష్ రాచరికంతో తమ చారిత్రక సంబంధాలను తెంచుకోవాలని ప్రతిపాదించారు. అందువల్ల, మరిన్ని దేశాలు బార్బడోస్ నాయకత్వాన్ని అనుసరిస్తాయని మరియు 2021లో బార్బడోస్ ఏమి చేస్తారో ఊహించవచ్చు, కింగ్ చార్లెస్ III, క్వీన్ తర్వాత ప్రస్తుత చక్రవర్తి, బ్రిటిష్ చక్రవర్తిని దేశాధినేతగా తొలగించిన 18వ దేశంగా అవతరించాడు. జాతీయ ప్రభుత్వ కార్యకర్తకు అనుకూలంగా.

చరిత్ర:

- క్వీన్ ఎలిజబెత్ II మరణం తర్వాత 14 రాజ్యాలను రూపొందించే దేశాల సామాజిక ఆర్థిక ప్రకృతి దృశ్యం నాటకీయంగా మారిపోయింది.

- బ్రిటిష్ రాచరికంతో తమ చారిత్రక సంబంధాలను తెంచుకోవడానికి, ఈ 14 దేశాలలో అనేకం గణతంత్ర స్థాపనను సమర్థించాయి.
- అది అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు, గణతంత్రంలో "ప్రజలు మరియు వారి ఎన్నికైన ప్రతినిధులు సంపూర్ణ అధికారం కలిగి ఉంటారు".
- అందువల్ల, క్వీన్ వారసుడిగా ప్రస్తుత రాజు చార్లెస్ III పాలనలో మరిన్ని దేశాలు బార్బడోస్ను అనుకరించడం సాధ్యమే.
- 2021లో, బ్రిటిష్ చక్రవర్తి స్థానంలో జాతీయ ప్రభుత్వ సభ్యుడిని దేశాధినేతగా నియమించిన 18వ దేశంగా బార్బడోస్ అవతరించింది.

కామన్వెల్త్ అంటే ఏమిటి?

గురించి:

- కామన్వెల్త్ ఆఫ్ నేషన్స్ ఒకప్పుడు బ్రిటిష్ కాలనీలుగా ఉన్న 56 దేశాలతో రూపొందించబడింది.
- ఇది 1949 లండన్ డిక్లరేషన్ ద్వారా స్థాపించబడింది.
- కామన్వెల్త్ సభ్యులు ప్రధానంగా ఆఫ్రికా, అమెరికా, ఆసియా మరియు పసిఫిక్లో ఉన్నప్పటికీ, వీటిలో చాలా వరకు వృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలు ఉన్నాయి, సైప్రస్, మాల్టా మరియు UK ఈ సంస్థలో మూడు యూరోపియన్ సభ్యులు.
- న్యూజిలాండ్, కెనడా మరియు ఆస్ట్రేలియా అభివృద్ధి చెందిన ఆర్థిక వ్యవస్థలతో కూడిన కామన్వెల్త్ దేశాలు.

రిపబ్లిక్లు మరియు రాజ్యాలు:

- రాజ్యాలు మరియు రిపబ్లిక్లు రెండూ కామన్వెల్త్కు చెందినవి.
- రాజ్యాలు బ్రిటిష్ చక్రవర్తిచే పాలించబడుతున్నాయి, అయితే రిపబ్లిక్లు ఐదు దేశాలు మినహా ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వాలచే నిర్వహించబడుతున్నాయి: బ్రూనై దారుస్సలాం, ఈశాతని , లెసోతో, మలేషియా మరియు బోంగా, వీటిలో ప్రతి ఒక్కటి స్వయం-పాలక రాచరికం.
- వాటిలో ఆంటిగ్వా మరియు బార్బుడా, ఆస్ట్రేలియా, బహామాస్, బెలిజ్, కెనడా, గ్రెనడా, జమైకా, న్యూజిలాండ్, పాపువా న్యూ గినియా, సెయింట్ కిట్స్ అండ్ నెవిస్, సెయింట్ లూసియా, సెయింట్ విన్సెంట్ మరియు గ్రెనడైన్స్, సోలమన్ దీవులు వంటి అనేక రాజ్యాలు ఉన్నాయి. మరియు తువాలు.

సమకాలీన యుగంలో కామన్వెల్త్ ఏ పనితీరును

నిర్వహిస్తుంది?

- కాలం చెల్లిన ఫోరమ్గా అనిపించినప్పటికీ , బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం యొక్క డీకోలనైజేషన్ తర్వాత కూడా కామన్వెల్త్ కాలక్రమేణా మనుగడ సాగించింది.
- బహుపార్టీక దౌత్య యుగంలో, రాష్ట్రాలు తమ ఆలోచనలను వ్యక్తీకరించడానికి, తమ ఆసక్తులను ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి మరియు అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలను

రూపొందించడానికి ఒక ఫోరమ్ను కోరుకుంటున్నాయి, కామన్వెల్త్ అటువంటి ఫోరమ్ను అందిస్తుంది.

- రాజ కామన్వెల్త్ యొక్క ఉత్పవ నాయకుడు మాత్రమే; స్వేచ్ఛా ప్రపంచం యొక్క నాయకులు దానిని పరిపాలిస్తారు.
- క్వీన్ ఎలిజబెత్ సంస్థను ప్రోత్సహించడంలో మరియు ఆమె పాలనలో సమూహం యొక్క ప్రాముఖ్యతను కొనసాగించడంలో ముఖ్యమైనది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న కామన్వెల్త్ దేశాల నాయకులను కలవడానికి ఆమె క్రమం తప్పకుండా పర్యటించారు.

కామన్వెల్త్కు ఏం జరగబోతోంది?

- ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ మరియు బహామాస్ భవిష్యత్తులో రిపబ్లిక్లుగా మారవచ్చు.
- ఇతర ఐదు కరేబియన్ దేశాల పరిపాలనలు.ఆంటిగ్వా మరియు బార్బుడా, బెలిజ్, గ్రెనడా, జమైకా మరియు సెయింట్ కిట్స్ మరియు నెవిస్.తాము ఇలాంటి చర్యలను తీసుకోవాలని భావిస్తున్నట్లు తెలిపాయి.
- అందువల్ల, క్వీన్ ఎలిజబెత్ మరణం తర్వాత, కామన్వెల్త్ రాష్ట్రాలు ఉనికిలో ఉండవు మరియు ఒకప్పుడు వలసవాదానికి గురైన దేశాలు-అన్నిటితో కూడిన క్రూరత్వం మరియు వనరుల వెలికితీతతో-చివరికి రిపబ్లిక్లుగా అభివృద్ధి చెందడం అసంభవం.

- మూలం →ది హిందూ

4. — INS విక్రాంత్ వివరాలు:

ప్రిలిమ్స్ నిర్దిష్ట అంశం

➤ సందర్భం:

- స్వదేశీ విమాన వాహక నౌక INS విక్రాంత్‌ను నిర్మించిన కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్ (CSL) ఇంకా MF-STAR (మల్టీ-ఫంక్షనల్ డిజిటల్ యాక్టివ్ ఎలక్ట్రానిక్ స్కాన్ అర్రే) రాడార్ మరియు లాంగ్ రేంజ్ సర్వేన్సు ఇన్‌స్టాలేషన్ పూర్తి చేయాల్సి ఉందని సీనియర్ షిప్‌యార్డ్ అధికారులు పేర్కొన్నారు. ఎయిర్ మిస్సైల్ (LR-SAM) వ్యవస్థ, నవంబర్ నాటికి ఏవియేషన్ ట్రయల్స్ ప్రారంభమవుతాయని నేపీ అంచనా వేసింది.
- INS భారతదేశంలో నిర్మించిన మొట్టమొదటి విమాన వాహక నౌక మరియు దాని తరగతిలో మొదటిది, విక్రాంత్ (IAC-I), కేరళలోని కొచ్చిలోని కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ (CSL)లో భారత నావికాదళం కోసం నిర్మించబడింది. ఓడ యొక్క నినాదం, జయేమ సం యుధి స్పృధ , ఋగ్వేదం నుండి తీసుకోబడింది మరియు దీని అర్థం "నాతో యుద్ధం చేసేవారిని నేను ఓడించాను."
- సూపర్ స్ట్రక్చర్ టేకాప్ అయినప్పుడు, ఓడ 262 మీటర్ల పొడవు, 62 మీటర్ల వెడల్పుతో దాని వెడల్పు వద్ద మరియు 30 మీటర్ల లోతులో ఉంటుంది. మొత్తం 14 డెక్‌లలో ఐదు సూపర్ స్ట్రక్చర్‌లో కనిపిస్తాయి.
- ఇది స్కి జంప్ మరియు STOBAR (షార్ట్ టేక్-ఆఫ్ బట్ అరెస్టెడ్ రికవరీ) కాన్ఫిగరేషన్‌ను కలిగి ఉంది. MiG-29K

వంటి విమానాలను క్యారియర్లు ఎగరడానికి వీలుగా డెక్ రూపొందించబడింది. ఇది 24 నుండి 26 వరకు ఫిక్స్డ్ వింగ్ కంబాట్ ఎయిర్క్రాఫ్ట్‌లతో సహా ముప్పై విమానాలను తీసుకువెళుతుందని ప్రణాళిక చేయబడింది, అవి మికోయాన్ మిగ్ -29 కె.

- దాని బరువు కారణంగా, HAL తేజాస్ నావికా వైవిధ్యాన్ని నావికాదళం డిసెంబర్ 2, 2016న తీరస్కరించింది. 10 వెస్ట్‌ల్యాండ్ సీ కింగ్ లేదా కమోవ్ కా-31 ఎయిర్క్రాఫ్ట్‌లను డెలివరీ చేయడంతోపాటు యాంటీ సబ్‌మెరైన్ వార్‌ఫేర్ (ASW) సీ కింగ్‌కు సామర్థ్యం కలిగి ఉంటుంది. వాయుమార్గాన ముందస్తు హెచ్చరిక (AEW) Ka-31 యొక్క సామర్థ్యం.
- విక్రాంత్ నాలుగు జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ LM2500 + గ్యాస్ టర్బైన్‌ల ద్వారా రెండు షాఫ్ట్‌లపై అమర్చబడి, మొత్తం 80 మెగావాట్ల (110,000 హార్స్‌పవర్) శక్తిని కలిగి ఉంది. క్యారియర్ల కోసం గేర్‌లను ఎలెకాన్ ఇంజనీరింగ్ రూపొందించింది మరియు సరఫరా చేసింది .
- ఇది అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత, విక్రాంత్ లింగ-సున్నితమైన జీవన వాతావరణం మరియు ఎనిమిది మంది మహిళా అధికారులకు గదితో కూడిన మౌలిక సదుపాయాలను కలిగి ఉంటుంది. ఈ నౌకలో 196 మంది అధికారులతో సహా మొత్తం 1,645 మంది ప్రయాణికులు ఉండగలరు.
- నేపీ రష్యా నుండి \$2.3 బిలియన్లకు కొనుగోలు చేసి నవంబర్ 2013లో ఉపయోగించడం ప్రారంభించిన INS విక్రమాదిత్య , ప్రస్తుతం దాని వద్ద ఉన్న ఏకైక వాహక నౌక.

- INS విరాట్ ఇటీవల బ్రిటీష్ మరియు భారతీయ నావికాదళాలకు మొత్తం 50 సంవత్సరాలకు పైగా సేవలందించిన తర్వాత క్రియాశీల విధుల నుండి విముక్తి పొందింది. దానికి అనుగుణంగా, సరికొత్త INS విక్రాంత్ 2020లో నావికాదళంలో చేరినప్పుడు భారత తీరప్రాంతాన్ని రక్షించే నాల్గవ విమాన వాహక నౌకగా అవతరిస్తుంది. ఈ వాహకనౌకలలో ప్రతి ఒక్కటి పరిమాణం, సామర్థ్యం మరియు అధునాతనతతో నావికాదళ సామర్థ్యాన్ని పెంచింది. ప్రాజెక్ట్ శక్తి.
- చేతక్ మరియు సీ హారియర్ ఎయిర్క్రాఫ్ట్లతో సహా 20,000 టన్నుల విమానాలను కలిగి ఉంది . విరాట్ 28,500 టన్నులు ఎత్తగా, విక్రమాదిత్య 45,400 టన్నులు ఎత్తాడు . కొత్త విక్రాంత్ 40,000 టన్నులను స్థానభ్రంశం చేస్తుంది.

భారతదేశానికి ప్రాముఖ్యత:

- కమాండ్ స్పేషన్, ఒక విమాన వాహక నౌక విస్తారమైన సముద్రపు పొడవులు మరియు నావికాదళం యొక్క అన్ని ఇతర అంశాలపై "నియంత్రణ"ను సూచిస్తుంది. యుఎస్, రష్యా, బ్రిటన్ మరియు ఫ్రాన్స్ తర్వాత స్వదేశీ విమాన వాహక నౌకలను తయారు చేయగల సామర్థ్యం ఉన్న ఏకైక దేశం భారతదేశం.
- మూలం → ది హిందూ

సంపాదకీయ విశ్లేషణ

1. సహకార ఫెడరలిజం:

భారతదేశంలో సహకార సమాఖ్య పరిస్థితి:

శాసన/పరిపాలన:

- అధికారాల విభజన: రాజ్యాంగం యొక్క షెడ్యూల్ 7 ఫెడరల్ మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య ఖచ్చితమైన అధికార పంపిణీని నిర్దేశిస్తుంది. (అత్యవసర పరిస్థితులు మినహా, న్యాయ పరిశీలనకు లోబడి ఉంటాయి.)
- కేంద్రం మధ్య వివాదాలను పరిష్కరించే ప్రత్యేక అధికార పరిధి సుప్రీంకోర్టుకు ఉంది . ఉదా: NIA చట్టం చెల్లదని ఛత్తీస్‌గఢ్ జనవరి 2020లో సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది.
- సంకీర్ణ ప్రభుత్వాల వల్ల రాష్ట్రాలు ఇప్పుడు మరింత బేరసారాల శక్తిని కలిగి ఉన్నాయి.
- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 356 ప్రకారం రాష్ట్రపతి అధికారాన్ని విధించడం యొక్క రాజకీయ అభివృద్ధి పరంగా, ఫెడరలిజం గతంలో కంటే గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందింది.

ఆర్థిక:

- GST కొన్ని "ఒక దేశం, ఒక మార్కెట్" విధానంతో ఏకీకృత ఆర్థిక భారతదేశం యొక్క లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి, రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రం తమ పన్నుల అధికార పరిధిని

వదులుకుని ఉమ్మడి పన్ను విధానాన్ని ఏర్పాటు చేశాయి, ఇది సహకార సమాఖ్యవాదానికి అద్భుతమైన ఉదాహరణ. .

- 10వ FC నుండి, రాష్ట్ర వాటా నిరంతరం పెరిగింది, 14వ FC నాటికి 42%కి చేరింది.

అదనపు అంశాలు:

- నీతి ఆయోగ్ : పాత ప్రణాళికా సంఘం స్థానంలో అభివృద్ధి ప్రణాళికకు ఆయోగ్ దిగువ స్థాయి విధానాన్ని ముందుకు తెస్తోంది.
- సబ్జా సాథ్ సబ్జా అభివృద్ధిలో రాష్ట్రాలను సమాన భాగస్వాములుగా ఏకాన్ చేర్చింది. ఫెడరలిజం మరింత సహకార మరియు పోటీగా మారుతోంది.

సహకార సమాఖ్య విధానంతో సమస్యలు:

- విశ్వాసం లేకపోవడం మరియు పంచుకోగలిగే కొలనులు తగ్గడం వంటి అనేక సమస్యలు కేంద్రం మరియు రాష్ట్రం మధ్య సంబంధాలకు ఆటంకం కలిగిస్తాయి. సమూహం పూర్తిగా సహకరించడం కష్టతరం చేస్తుంది.
- ఒకవైపు విభజించబడిన పూల్‌లో రాష్ట్రాల వాటాను కేంద్రం పెంచగా, వాస్తవానికి, రాష్ట్రాలకు తక్కువ వాటా వస్తోంది.
- 16వ FC యొక్క సిఫార్సుల ప్రకారం, అనేక దక్షిణాది రాష్ట్రాలు, ఉదాహరణకు, పన్ను డబ్బులో తమ హక్కు వాటాను కోల్పోతున్నాయి.
- అనేక సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు నిధులు తగ్గిపోవడం వల్ల రాష్ట్ర ఆరోగ్యంపై ప్రభావం చూపుతోంది.

- మహాదాయి వివాదం మరియు ఒడిశా మరియు ఛత్తీస్‌గఢ్
మధ్య మహానది నీటి ఆందోళనలు వంటి అంతర్జాతీయ జల
వివాదాలను అధిగమించడానికి , అన్ని పార్టీలు (కేంద్ర
మరియు నదీ తీర రాష్ట్రాలు) సహకరించాలి.

ఫెడరలిజం వాతావరణాన్ని మెరుగుపరచడం:

- ఇంటర్-స్టేట్ కౌన్సిల్‌ను బలోపేతం చేయడం: ఏడాది
పొడవునా, అనేక కమిటీలు ఇంటర్-స్టేట్ కౌన్సిల్‌ను
బలోపేతం చేయాలని ప్రతిపాదించాయి, ఇక్కడ ఉమ్మడి
జాబితాలోని సమస్యలను సమీక్షించవచ్చు మరియు
చర్చించవచ్చు మరియు కేంద్రం రాష్ట్ర అధికారాలను
సమతుల్యం చేయవచ్చు. అంతర్-రాష్ట్ర సమస్యలను
నిర్వహించడానికి సంస్థాగత స్థలం గణనీయంగా తక్కువగా
ఉన్నందున, ISC వంటి రాజ్యాంగ సంస్థ దీనికి పరిష్కారంగా
ఉంటుంది.
- రాష్ట్ర స్వయంప్రతిపత్తి: రాష్ట్రాలకు అక్షాంశాలను అందించే
ప్రామాణిక నిబంధనలను ఫెడరల్ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి
చేయాలి. ఆర్థిక ఒత్తిడిని నివారించడానికి కేంద్రం రాష్ట్రాలకు
తగినంత బడ్జెట్ మద్దతు ఇవ్వాలి. రాష్ట్ర సబ్జెక్టుల
విషయానికి వస్తే వీలైనంత తక్కువగా గణించబడాలి.
- ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన యొక్క వికేంద్రీకరణ మరియు
అన్ని స్థాయిలలో నిజమైన ప్రభుత్వాన్ని బలోపేతం
చేయడం. వికేంద్రీకృత శక్తికి అనుబంధ సూత్రం పునాదిగా
ఉండాలి.

2. సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం:

గురించి:

- అనేక సామ్యవాద సంప్రదాయాలలో ఒకటి సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం. ఇది కాలక్రమేణా సోషలిజాన్ని ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా అమలు చేయాలనే లక్ష్యంతో కూడిన రాజకీయ ఉద్యమం. దాని ఉనికిలో, అంతర్జాతీయ రాజకీయ ఉద్యమం మరియు తత్వశాస్త్రంగా సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం విపరీతమైన మార్పుకు గురైంది. 19వ శతాబ్దంలో, "వ్యవస్థీకృత మార్పుజం" 20వ శతాబ్దంలో "వ్యవస్థీకృత సంస్కరణవాదానికి" దారితీసింది. సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం ప్రజాస్వామిక పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ మరియు శ్రామిక-తరగతి సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ఒక రకమైన ప్రభుత్వంగా ప్రోత్సహిస్తుంది. ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దంలో సామాజిక ప్రజాస్వామ్య విధాన పాలనను నార్టిక్ మోడల్ ద్వారా సంక్షేమ విధానాల విస్తరణ లేదా ప్రజా సేవల పెరుగుదలగా ప్రత్యామ్నాయంగా నిర్వచించవచ్చు.
- రాజకీయ శాస్త్రంలో, ప్రజాస్వామ్య సామ్యవాదం మరియు సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం అనే పదాలు తరచుగా పరస్పరం మార్పుకోబడతాయి, అయితే జర్నలిజంలో ఉపయోగించినప్పుడు, అవి భిన్నంగా ఉంటాయి. ఈ ప్రజాస్వామ్య సోషలిస్ట్ ఆలోచన ప్రకారం, సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం అనేది రాజకీయ తత్వశాస్త్రం, ఇది ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్య సంస్థల ద్వారా సోషలిస్ట్ ప్రత్యామ్నాయ ఆర్థిక వ్యవస్థను క్రమంగా సృష్టించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతర కాలంలో, సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం అనేది మొదట్లో సామాజిక న్యాయం యొక్క నైతిక ప్రమాణాలకు కట్టుబడి పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని మార్చడానికి అనుకూలంగా ఉండే రాజకీయ వ్యవస్థగా నిర్వచించబడింది. అరాచకవాదం చేర్చబడనప్పటికీ, ఇది 19వ శతాబ్దంలో విప్లవేతర మరియు విప్లవాత్మక సోషలిజం రెండింటినీ విస్తృతంగా స్వీకరించింది. "సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం" అనే పదం 20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో సోషలిజం ప్రచారం యొక్క విప్లవాత్మక పద్ధతులకు ప్రతిఘటనను సూచించడానికి మరియు ఇప్పటికే ఉన్న రాజకీయ నిర్మాణాల ద్వారా దానిని సాధించడానికి ఒక పద్ధతి పద్ధతికి మద్దతునిస్తుంది.

సామాజిక ప్రజాస్వామ్యాన్ని సిద్ధాంతీకరించడం:

- సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం పెట్టుబడిదారీ విధానం మరియు సామ్యవాదం లేదా ప్రత్యామ్నాయాలు అనే ఆలోచనను తిరస్కరిస్తుంది. ఇది ఒక రకమైన సంస్కరణవాద ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం. పెట్టుబడిదారీ విధానానికి మద్దతు ఇవ్వడం ద్వారా, పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థ చివరికి సోషలిస్టుగా మారుతుందని ఇది వాదించింది. విద్య, ఆరోగ్య సంరక్షణ, కార్మికుల పరిహారం వంటి ప్రజా సేవలకు అపరిమిత ప్రాప్యత మరియు పిల్లల సంరక్షణ మరియు సీనియర్ కేర్ వంటి ఇతర సేవల వంటి నిర్దిష్ట సామాజిక హక్కులు పౌరులందరికీ రాజ్యాంగబద్ధంగా హామీ ఇవ్వబడాలి. సామాజిక ఆర్థిక ప్రజాస్వామ్యవాదులు వయస్సు, సామాజిక తరగతి, భాష, జాతి, లింగం, జాతి మరియు లైంగిక ధోరణితో సహా అన్ని రకాల వివక్షలు నిషేధించబడతాయని నమ్ముతారు.

కార్ల్ మార్క్స్ మరియు ఫ్రెడరిక్ ఎంగెల్స్ కొన్ని దేశాలలో, కార్మికులు తమ జీవితకాలంలో శాంతియుత మార్గాల ద్వారా తమ లక్ష్యాలను సాధించగలరనే భావనను సృష్టించారు. మార్క్స్ మరియు ఎంగెల్స్ ఇద్దరూ సామాజిక విప్లవానికి కట్టుబడి ఉన్నప్పటికీ, ఎంగెల్స్ సోషలిస్టులు ఈ కోణంలో పరిణామవాదులని చెప్పారు.

సోషల్ డెమోక్రసీ వర్సెస్ డెమోక్రటిక్ సోషలిజం:

- సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం మరియు ప్రజాస్వామ్య సామ్యవాదం తరచుగా ఒకదానికొకటి భిన్నంగా ఉంటాయి, అయినప్పటికీ వాటికి కొన్ని ప్రధాన విధాన సారూప్యతలు కూడా ఉన్నాయి. ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం అనేది 1970లకు ముందు ఉన్న సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం, అనేక సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీలు పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని యథాతథంగా గుర్తించి, పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు మద్దతిచ్చే విధంగా సోషలిజాన్ని పునర్నిర్వచించటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, థర్డ్ వే భావనను స్వీకరించారు. ఈ మూడవ మార్గం ప్రపంచ దృక్పథం మోనిటరిజం మరియు నయా ఉదారవాదంతో పాటుగా యుద్ధానంతర తత్వశాస్త్రంగా కీనేసియనిజం స్థానంలో నిలిచింది. సమకాలీన సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం వలె, ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం సాధారణంగా విప్లవాత్మక మార్గం కంటే పరిణామ మార్గాన్ని తీసుకుంటుంది. కొన్ని ఆర్థిక నియంత్రణలు, సామాజిక బీమా కార్యక్రమాలు, పబ్లిక్ పెన్షన్ సిస్టమ్లు మరియు పెద్ద మరియు ముఖ్యమైన సంస్థలపై ప్రజల నియంత్రణలో స్థిరమైన వృద్ధి వంటివి తరచుగా

అనుకూలంగా ఉండే కీనేసియన్ భావనలకు ఉదాహరణలు.

సామాజిక ప్రజాస్వామ్య చరిత్ర:

- సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం 19వ శతాబ్దపు చివరినాటి సోషలిస్టు ఉద్యమంపై నిర్మించబడింది. సనాతన మార్క్సిజంతో ముడిపడి ఉన్న పరివర్తనకు విపరీతమైన సోషలిస్ట్ విధానానికి భిన్నంగా, ఇది చివరకు ప్రస్తుత రాజకీయ నిర్మాణాల ద్వారా పెట్టుబడిదారీ విధానం నుండి సోషలిజానికి క్రమంగా మరియు శాంతియుత పరివర్తనకు అనుకూలంగా మారింది. పశ్చిమ ఐరోపాలోని యుద్ధానంతర సామాజిక ప్రజాస్వామ్య పార్టీలు సోషలిజానికి ప్రత్యామ్నాయంగా లేదా పెట్టుబడిదారీ విధానం మరియు సోషలిజం మధ్య రాజీగా ప్రకటించాయి. సోవియట్ యూనియన్లో ఆ సమయంలో అమలులో ఉన్న స్టాలినిస్ట్ రాజకీయ మరియు ఆర్థిక వ్యవస్థను వారు ఖండించారు. ఈ సమయంలో, సోషల్ డెమోక్రాట్లు ఎక్కువ శాతం హైవేల్డ్ ఆస్తి మరియు ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని ప్రజా ప్రయోజనాలు మరియు సేవలలో స్వల్ప శాతంతో మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థకు మద్దతు ఇచ్చారు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను (కారకాల మార్కెట్లు, హైవేల్డ్ ఆస్తి, అలాగే వేతన కార్మికులు) గుణాత్మకంగా కొత్త సోషలిస్ట్ ఆర్థిక నిర్మాణంతో భర్తీ చేసే లక్ష్యంపై తక్కువ ప్రాధాన్యతనిస్తూ, సోషల్ డెమోక్రాట్లు కీనేసియన్ ఆర్థిక శాస్త్రం, రాష్ట్ర జోక్యవాదం మరియు సంక్షేమ రాజ్యానికి మద్దతు ఇచ్చారు.

సామాజిక ప్రజాస్వామ్యం విలువ:

- సోషలిజాన్ని దీర్ఘకాలిక లక్ష్యంగా కొనసాగిస్తూ మరింత ప్రజాస్వామ్య, సమానమైన మరియు సంఘీభావ ఫలితాలను అందించడానికి పరిస్థితులను అందిస్తుంది . ఇది పిల్లల సంరక్షణ, విద్య, సీనియర్ కేర్, హెల్త్ కేర్ మరియు కార్మికుల పరిహారం వంటి సార్వత్రికంగా అందుబాటులో ఉండే, పబ్లిక్ గా మద్దతిచ్చే సేవలకు మద్దతివ్వడంతోపాటు అసమానతను తగ్గించడానికి, అట్టడుగున ఉన్న ప్రజలపై వేధింపులను నిర్మూలించడానికి మరియు పేదరికాన్ని అంతం చేయడానికి కృషి చేసే విధానాలకు అంకితభావంతో ఉంటుంది. . కార్మిక ఉద్యమం మరియు ట్రేడ్ యూనియన్లతో సన్నిహిత సంబంధాలతో, భాగస్వాములు మరియు ఉద్యోగుల కోసం సహ-నిర్ణయం లేదా సామాజిక యాజమాన్యం ద్వారా సమిష్టి బేరసారాలు మరియు రాజకీయ మరియు ఆర్థిక నిర్ణయాలు తీసుకునే హక్కును కార్మికులకు అందించే చట్టానికి ఇది మద్దతు ఇస్తుంది. 1990ల నుండి "ది థర్డ్ వే" అనే భావజాలం కాలానుగుణంగా సామాజిక ప్రజాస్వామ్య రాజకీయ పార్టీలతో సహకరిస్తుంది. కొంతమంది పరిశీలకులు మూడవ మార్గాన్ని నయా ఉదారవాద ధోరణిలో భాగంగా వర్గీకరించారు. ఇది ఉదారవాద ఆర్థిక శాస్త్రాన్ని సామాజిక ప్రజాస్వామ్య సంక్షేమ విలువలతో కలపడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

